

Omrekening warm- naar koudkarkasgewicht
zorgt voor discussie tussen producent en afnemer

Twee of drie procent vochtverlies?

Door te verkopen op geslacht gewicht ontvangt de veehouder in België minder dan zijn collega's in het buitenland. Oorzaak is een andere omrekening van warmkarkasgewicht naar koudkarkasgewicht. Mathieu Clauwers: 'Een geactualiseerd onderzoek is op korte termijn wenselijk.'

tekst **Guy Nantier**

Runderen die voor de slacht het veehouderijbedrijf verlaten, kunnen 'in de roes' (per stuk, op voet) of op basis van het aantal kilo's geslacht gewicht worden verkocht. Bij verkoop per stuk wordt de prijs overeengekomen door het levende dier te wegen of bij gebrek aan een weegbascule op het veebedrijf te 'schatten'.

Tot daar is de handelstransactie voor koper en verkoper duidelijk. Maar bij verkoop op basis van het koud geslacht gewicht heerst er onder de Belgische veehouders nogal wat commotie. Aanleiding hiervoor is de omrekeningsmethode van het gewogen gewicht op het einde van de slachtlijn (warmkarkasgewicht) naar koudkarkasgewicht. De Belgische slachthuizen passen immers een aftrek toe van drie procent op het gewogen gewicht. Voor de veehouders en hun belangenbehartigers zou dit slechts twee procent mogen bedragen. Een omrekeningsverschil dus van één procent.

Een snelle rekensom leert dat de vleesveehouders een minderinkomst van 20 tot 25 euro per afgezet dier boven de 300 kilogram beuren. Voor een gespecialiseerd witblauwbedrijf met 100 zoogkoeien bij een reformepercentage van 50 betekent dit een halve maand brutoloon. Voor wie op de kleintjes moet letten, valt dit moeilijk te slikken.

Europa versus België

Vanwaar het meningsverschil? Mathieu

Clauwers, directeur van de Interprofessionele Vereniging voor het Belgisch vlees: 'De meeste, zonet alle slachthuizen passen de aftrek van drie procent toe. Dat percentage is wettelijk toegelaten door de Belgische btw-regelgeving. De fiscale administratie dekt met die drie procent de vochtverliezen af die optreden bij afkoeling van het karkas. Anderzijds vraagt Europa in het kader van haar gecoördineerde marktbeleid (interventie- en restitutiebeleid, redactie) aan de lidstaten om maandelijks de karkasgewichten mede te delen op basis van het warmkarkasgewicht minus twee procent.'

Clauwers is het ermee eens dat het voor de vleeskolom geen goede zaak is dat er geen eensgezindheid is tussen de verschillende actoren. 'Het gebrek aan samenhang tussen enerzijds de Europese voorschriften en die van de Belgische btw-administratie leidt tot verwarring en discussie. Die twee procent die Europa voorschrijft komt natuurlijk niet uit de lucht gevallen. Daarom is het wenselijk dat er een geactualiseerd onderzoek komt naar de omrekening voor uiteindelijk een goed compromis in België.'

Pro's en contra's

Het is voor iedereen begrijpelijk en aanvaardbaar dat er geen omzetbelasting (btw) hoeft te worden betaald op karkasvocht. Maar de desbetreffende Belgische btw-regelgeving dateert uit de jaren ze-

Welke omrekeningsfactor hanteren Nederland en Frankrijk?

Wordt op basis van kilo geslacht gewicht in Nederland afgerekend, dan is de basis van de uitbetaling het warm geslacht gewicht. De verordening Slachting, Weging en Classificatie Slachtrunderen (SWC) 2008 schrijft precies voor wat wél en niet verwijderd mag worden vóór het wegen. In de verordening zijn twee bepalingen opgenomen om gewichtsverlies in de slachtlijn te beperken.

De eerste maatregel heeft betrekking op het tijdstip van slachten. Wanneer een rund vóór 12.00 uur bij de slachterij is aangevoerd, moet het nog diezelfde dag geslacht worden. Dieren die ná 12.00 uur zijn aangevoerd, moeten bij voorkeur ook dezelfde dag worden geslacht, tenzij van tevoren met de leverancier anders is overeengekomen. Dat mag dan ook – bij voorrang – de eerstvolgende slachtdag.

De tweede maatregel heeft betrekking op het tijdstip waarop het karkas wordt gewogen. Er treedt immers gewichtsverlies op naarmate de weging langer op zich laat wachten. Daarom is voorgeschreven dat het geslacht gewicht

bepaald moet worden binnen 45 minuten na de eerste handeling die plaatsvindt nadat de slachthaak in het karkas is gestoken. Bij overtreding van deze voorschriften moet het uit te betalen gewicht verhoogd worden met gewichtscorrecties: niet op tijd gewogen = +1%, niet op tijd geslacht is +1% per uitgestelde dag.

De slachterij dient bij de afrekening aan de leverancier een weegdocument af te geven met het warm geslacht gewicht en onder andere de vermelding van de datum van de weging. De leverancier van het dier kan dan controleren of de slachting inderdaad op de afgesproken plaats en datum plaatsvond.

In Frankrijk hanteert de wetgever voor de handelstransacties tussen producenten en slachterijen het netto geslacht gewicht (ook fiscaal gewicht of koud geslacht gewicht genoemd) op het weegdocument. Het netto fiscaal gewicht in deze is volgens het ministerieel besluit van 26 december 2000 het warm geslacht gewicht minus 2 procent.

ventig, om precies te zijn van 26 juni 1973, en de toelichting door de fiscale administratie op dit koninklijk besluit van 30 augustus 1973.

In die periode was het Belgisch-witblauwras nog overwegend een goed geconformeerd dubbeldoelras dat karkassen met de kwalificaties E en U afleverde. Ook kende het toedienen van groeibevorderaars een wijd gebruik.

Anno 2009 levert het ras dankzij de jarenlange selectie van de fokkers overwegend zeer sterk bespiede S-karkassen af én is het gebruik van hormonen verboden. Het gevoel zegt dat het vochtverlies van de huidige karkassen minder is geworden.

Ingenieur Marc Seynaeve, van de Cel Begeleiding Karkasclassificatie (CBKc) van de vakgroep Dierlijke Productie van de Universiteit Gent, zegt hierover: 'Door een betere koeling zal het koelingsverlies wel verminderd zijn. Daarentegen is de slachtsnelheid gemiddeld gezien genomen ten opzichte van de jaren zeventig, waardoor de karkassen vlugger

Het vochtverlies van karkassen wordt beïnvloed door tal van factoren

(en dus warmer) gewogen worden. Dit kan leiden tot een hoger gewichtsverlies tijdens koeling. De bespieding van de dieren is inderdaad in de loop der jaren zeer sterk toegenomen, waaruit men zou kunnen concluderen dat het contactoppervlakte – in relatie tot het gewicht – gedaald is, wat theoretisch kan leiden tot een lager verlies. Anderzijds worden de dieren veel jonger geslacht en is de vetbedekking bij dikbilstieren veel lager, waardoor het koelingsverlies weer eerder toeneemt.'

Twee of drie procent hanteren voor de omrekening? 'Een eenduidig antwoord valt moeilijk te geven aangezien het gewichtsverlies beïnvloed wordt door tal van factoren, waarschijnlijk ook andere dan al genoemd zijn,' zegt Seynaeve. 'Ik durf dan zeker niet te stellen dat het gewichtsverlies vroeger 3 procent was en dat nu 2 procent zou volstaan. Indien men meer klaarheid wil scheppen, dan moeten hierover op een georganiseerde wijze gegevens verzameld worden onder praktijkomstandigheden, zoals koeling, de sekse van het dier, de leeftijd van het dier, ontvetting, verblijf in de koelruimte en nog veel meer.' |